ISSN 2181-3187

SAMARQAND VILOYATIDA XIZMATLAR SOHASINI RAQAMLASHTIRISH BORASIDA BELGILANGAN VAZIFALAR VA ERISHILGAN NATIJALAR TAHLILI

Samarqand iqtisodiyot va servis institute,
Real iqtisodiyot kafedrasi professori,
i.f.d. ***Kuvandikov Shukhrat Oblokulovich***
MI -121 guruh magistranti
Mirzaxadjayeva Shaxzoda Shuxratovna

Bugungi kunda xususiy tadbirkorlikka asoslangan xizmat ko'rsatish sohasiga ixtisoslashgan korxonalar mamlakat bo'yicha iqtisodiy faol korxonalarning asosiy qismini tashkil etadi. Bunda aynan oilaviy tadbirkorlik subyektlari katta muvaffaqiyat bilan ajralib turadi. Shuni ta'kidlash kerakki, bunday vaziyat O'zbekiston uchun an'anaviy hisoblanadi va buni hunarmandchilikka borib taqaluvchi moddiy xizmatlar yaratuvchi tadbirkorlikning tarixiy shakllarida ham kuzatish mumkin.

Xususiy tadbirkorlikka asoslangan xizmat ko'rsatish sohasining qulayligi va afzalligi, uni tashkil etishning osonligi va ixchamligi, ishchi kuchi va mehnat resurslarining oiladan yetishib chiqishi, aniq mijozlar talabi uchun xizmat ko'rsatilishi, mavjud mahaliy resurslardan keng foydalanilishi hamda xizmatlarni sotilishi mahalliy bozorlarda amalga oshirilishida namoyon bo'ladi.

Aholining turmush sharoitini yaxshilash, moddiy va maishiy farovon-ligini oshirish jamiyat rivojining ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Bu esa, o'z navbatida, aholiga xizmat ko'rsatish sifatini yaxshilash, madaniyatini oshirish, xizmat turlarini ko'paytirish va tashkil etish, qishloq joylarida xizmat ko'rsatish korxona va muassasalarini aholiga qulay qilib joylashtirish, asosiy xizmat turlari bo'yicha aholi ehtiyojining shakllanishi va talab chuqurroq o'rganilishini, ya'ni aholiga ijtimoiy-maishiy xizmat ko'rsatish masalalarining barcha majmui bo'yicha yangicha yondashuv va uslubiyatlarni taqozo etadi.

Aynan Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining barqaror rivojlanishini ta'minlash maqsadida belgilangan vazifalar va ularning ijrosi xususida quyidagi ma'lumotlarga ega bo'ldik. Xususan, Xizmat ko'rsatish hajmini 149,3 foizga oshirish va 27 937,8 mlrd.so'mga yetkazish bo'yicha: Samarqand shahar 150,0 % (12 019,3 mlrd.so'm), Kattaqo'rg'on shahar 150,0 % (650,7 mlrd.so'm), Bulung'ur tumani 149,0 % (751,3 mlrd.so'm), Jomboy tumani 150,0 % (1227,6 mlrd.so'm), Ishtixon tumani 149,0 % (1039,3 mlrd.so'm), Kattaqo'rg'on tumani 150,0 % (1118,4 mlrd.so'm), Narpay tumani 151,0 % (948,4 mlrd.so'm), Nurobod tumani 149,0 % (542,3 mlrd.so'm), Oqdaryo tumani 151,0 % (929,5 mlrd.so'm), Payariq tumani 149,0 %

ISSN 2181-3187

(990,8 mlrd.so‘m), Pastdarg‘om tumani 150,0 % (1741,7 mlrd.so‘m), Paxtachi tumani 149,0 % (593,4 mlrd.so‘m), Samarqand tumani 150,0 % (1756,2 mlrd.so‘m), Tayloq tumani 150,0 % (1293,1 mlrd.so‘m), Urgut tumani 150,0 % (1790,5 mlrd.so‘m), Qo‘shrabot tumani 149,0 % (545,3 mlrd.so‘m).

Joriy yilning yanvar-iyun oylarida **10 408,6 mlrd.** so‘mlik xizmatlar ko‘rsatilib, o‘sish sur’ati **113,5 foizni** tashkil etdi. Jumladan, Samarqand shahar 117,4 % (4 528,1 mlrd.so‘m), Kattaqo‘rg‘on shahar 110,5 % (234,7 mlrd.so‘m), Bulung‘ur tumani 110,8 % (278,4 mlrd.so‘m), Jomboy tumani 110,4 % (420,3 mlrd.so‘m), Ishtixon tumani 110,2 % (366,5 mlrd.so‘m), Kattaqo‘rg‘on tumani 110,1 % (406,1 mlrd.so‘m), Narpay tumani 109,9 % (340,5 mlrd.so‘m), Nurobod tumani 110,0 % (205,3 mlrd.so‘m), Oqdaryo tumani 110,3 % (360,0 mlrd.so‘m), Payariq tumani 111,0 % (365,8 mlrd.so‘m), Pastdarg‘om tumani 110,6 % (631,4 mlrd.so‘m), Paxtachi tumani 109,6 % (226,1 mlrd.so‘m), Samarqand tumani 112,2 % (694,4 mlrd.so‘m), Tayloq tumani 110,9 % (445,9 mlrd.so‘m), Urgut tumani 111,9 % (701,9 mlrd.so‘m), Qo‘shrabot tumani 109,8 % (203,2 mlrd.so‘m).

Xizmat ko‘rsatish sohasida **214 mingta** ish o‘rinlarini tashkil etish, **8 343 ta** yangi **xizmat ko‘rsatish ob’ektlarini** ishga tushirish, jumladan, Samarqand shahri 42,8 ming ish o‘rni, 730 ta ob’ekt, Kattaqo‘rg‘on shahri 8,5 ming ish o‘rni, 313 ta ob’ekt,Bulung‘ur tumani 10,2 mingta ish o‘rni, 768 ta ob’ekt, Jomboy tumani 11,4 mingta ish o‘rni, 478 ta ob’ekt, Ishtixon tumani 12,1 mingta ish o‘rni, 369 ta ob’ekt, Kattaqo‘rg‘on tumani 11,9 ming ish o‘rn, 399 ta ob’ekt, Narpay tumani 11,1 mingta ish o‘rni, 429 ta ob’ekt, Nurobod tumani 6,2 mingta ish o‘rni, 544 ta ob’ekt, Oqdaryo tumani 9,2 mingta ish o‘rni, 518 ta ob’ekt, Payariq tumani 13,3 mingta ish o‘rni, 475 ta ob’ekt, Pastdarg‘om tumani 14,8 ming ish o‘rni, 490 ta ob’ekt, Paxtachi tumani 8,5 mingta ish o‘rni, 367 ta ob’ekt,Samarqand tumani 16,6 ming ish o‘rni, 290 ta ob’ekt, Tayloq tumani 10,6 mingta ish o‘rni, 451 ta ob’ekt, Urgut tumani 22,1 ming ish o‘rni, 1377 ta ob’ekt, Qo‘shrabot tumani 5,3 mingta ish o‘rni, 530 ta ob’ektlarni tashkil etish vazifa etib berilgandi. Joriy yilning yanvar-iyun oylarida xizmat ko‘rsatish sohasida **125 983** ta ish o‘rinlarini tashkil etish rejalashtirilgan bulib, **11 873 ta** yangi **xizmat ko‘rsatish ob’ektlarini** ishga tushirilgan. Jumladan, Samarqand shahri 23,5 ming ish o‘rni, 2502 ta ob’ekt, Kattaqo‘rg‘on shahri 4,0 ming ish o‘rni, 448 ta ob’ekt, Bulung‘ur tumani 3,8 mingta ish o‘rni, 653 ta ob’ekt, Jomboy tumani 5,9 mingta ish o‘rni, 538 ta ob’ekt, Ishtixon tumani 5,5 mingta ish o‘rni, 730 ta ob’ekt, Kattaqo‘rg‘on tumani 6,4 ming ish o‘rn, 572 ta ob’ekt, Narpay tumani 5,7 mingta ish o‘rni, 509 ta ob’ekt, -Nurobod tumani 3,7 mingta ish o‘rni, 404 ta ob’ekt, Oqdaryo tumani 4,6 mingta ish o‘rni, 654 ta ob’ekt, Payariq tumani 5,4 mingta ish o‘rni, 597 ta ob’ekt, Pastdarg‘om tumani 7,6 ming ish o‘rni, 810 ta ob’ekt, Paxtachi tumani 5,3 mingta ish o‘rni, 447 ta ob’ekt, Samarqand tumani 9,2 ming ish o‘rni, 907 ta ob’ekt,

ISSN 2181-3187

Tayloq tumani 6,6 mingta ish o'rni, 602 ta ob'ekt, Urgut tumani 24,7 ming ish o'rni, 1 206 ta ob'ekt, Qo'shrabot tumani 3,6 mingta ish o'rni, 294 ta ob'ekt.

Yuqoridagi ma'lumotlardan ko'ra, Samarqand viloyatida xizmatlar sohasi hajmining oshishi va bu sohada ish o'rinlarining ko'payganini ko'rishimiz mumkin. Xizmatlar sohasining joriy yilda keskin o'sishi, avvalo qurilish, transport, moliya-bank va axborot-kommunikatsiya sohalarida, aholiga tibbiy va kommunal-maishiy xizmatlar ko'rsatishda katta ahamiyatga ega. Achinarlisi, qishloq joylarda ushbu sohani yanada kengaytirish uchun foydalanilmayotgan katta imkoniyatlar zaxirasi mavjud. Ko'rsatilayotgan xizmatlar hajmi va sifati bo'yicha biz iqtisodiy rivojlangan mamlakatlardan hamon jiddiy orqada qolmoqdamiz. Xizmatlar sohasi hajmi va sifatiga sezilarli darajada e'tibor qaratadigan bo'lsak, bu iqtisodiyotning yuksalishiga, aholi bandligi va daromadlarining ortishiga sezilarli darajada ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Ayni damdagi iqtisodiy islohotlarning pirovard vazifalaridan biri esa aholini xizmat ko'rsatish va servis sohasiga jalb qilishni yanada kuchaytirish chora-tadbirlari bo'lib, respublikada tadbirkorlar va mulkdorlar qatlamini shakllantirishni kengaytirish va shuning asnosida aholi bandligini, iqtisodiy va ijtimoiy farovonligini o'sishini taminlashga erishishdan iboratdir.

Tan olish lozimki, aholini ish bilan band etish masalalarini bartaraf etishda xizmatlar sohasining ahamiyati beqiyosdir. Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish aholi bandligi darajasini oshishiga jiddiy tasir qiladi. Bundan tashqari, mazkur sohada yangi ish o'rinlarini tashkil etilishi nafaqat budjetni iste'molga ajratadigan harajatlarini yengillashtirishga imkon beradi, bunga

qo'shimcha ravishda respublika va mahalliy budjetlarni soliqlar hisobidan to'ldirish vazafasini ham bajaradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mardiyevna, S. G., & Farxodovna, M. R. (2023). Small Service Business Trends. *Nexus: Journal of Advances Studies of Engineering Science*, *2*(5), 123-130.
2. Mardiyevna, S. G., & Ugli, Y. S. N. (2023). Development of Entrepreneurship Organizing Enterprise Activity Through. *Gospodarka i Innowacje.*, *35*, 564-571.
3. Mardiyevna, S. G., & Panjiyevich, K. S. (2023). Economic Fundamentals of the Development of Services. *Gospodarka i Innowacje.*, *35*, 600-607.
4. Shadiyeva, G., & Isoqulov, Z. (2023). NARPAY TUMANIDA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA AHOLI XOHISH ISTAKLARI. *Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук*, *3*(3), 169-179.

5. Шадиева, Г. М. (2023). ОИЛА ХЎЖАЛИГИНИНГ ИҚТИСОДИЙ МУСТАҲКАМЛИГИНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ ЙЎЛЛАРИ. *Journal of new century innovations*, *21*(1), 91-94.
6. Shadieva, G. M., & Akbarovna, K. S. (2023). THEORETICAL VIEWS ON CONCEPTS OF ENTREPRENEURSHIP. *Journal of new century innovations*, *20*(3), 42-45.
7. Shadieva, G. M., & Urozaliev, E. (2022). THE ESSENCE AND STAGES OF DEVELOPMENT OF THE DIGITALIZATION OF THE ECONOMY. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, *10*(12), 963-971.
8. Shadieva, G. M., & Urozaliev, E. (2022). THE ESSENCE AND STAGES OF DEVELOPMENT OF THE DIGITALIZATION OF THE ECONOMY. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, *10*(12), 963-971.
9. Shadieva, G. M., & o‘g‘li Isoqulov, Z. S. (2022). WAYS TO REDUCE POVERTY. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, *10*(12), 957-962.
10. Shadieva, G. M., & Kulmuradova, R. (2022). THE ROLE OF FAMILY BUSINESS IN IMPROVING THE STANDARD OF LIVING AND ENSURING THE WELL-BEING OF THE POPULATION. *British View*, *7*(4).
11. Nodirovna, M. S. (2023). Developing Rural Services and Increasing the Living Standards of the Population in the Republic of Uzbekistan. *Gospodarka i Innowacje.*, *35*, 653-661.
12. Шадиева, Г. М. (2023). ОИЛА ХЎЖАЛИГИНИНГ ИҚТИСОДИЙ МУСТАҲКАМЛИГИНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ ЙЎЛЛАРИ. *Journal of new century innovations*, *21*(1), 91-94.
13. Abdukhalilovich, S. S., & Ugly, S. F. S. (2023). THE ESSENCE OF THE CONCEPT OF POVERTY. *Journal of new century innovations*, *27*(1), 97-100.
14. Abdukhalilovich, S. S., & Ugly, S. F. S. (2023). THE ESSENCE OF THE CONCEPT OF POVERTY. *Journal of new century innovations*, *27*(1), 97-100.
15. Mardievna, S. G., & Zhamshedovich, K. Z. (2023). THE ROLE OF FAMILY BUSINESS IN THE DEVELOPMENT OF THE SERVICE INDUSTRY. *Thematics Journal of Commerce and Management*, *7*(1).
16. Шадиева, Г. М. (2023). ОИЛА ХЎЖАЛИГИНИНГ ИҚТИСОДИЙ МУСТАҲКАМЛИГИНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ ЙЎЛЛАРИ. *Journal of new century innovations*, *21*(1), 91-94.
17. Mardievna, S. G., & Shukhatovna, M. S. (2021). Ways to increase investment potential in samarkand region. *Academicia Globe: Inderscience Research*, *2*(11), 44-50.
18. Шадиева, Г. (2021). Оила тадбиркорлигини ривожлантиришда инновацияларнинг айрим назарий жиҳатлари. *Экономика и образование*, (1), 121-126.
19. Мамаюнус, П., & Мардиевна, Қ. Ш. Г. (2021). Маркетинг фаолиятида қўлланиладиган ахборотлар тизими ва уларнинг таснифи. *Development Issues Of Innovative Economy In The Agricultural Sector*, 278.

20. Shadieva, G. M., & Akbarovna, K. S. (2023). THEORETICAL VIEWS ON CONCEPTS OF ENTREPRENEURSHIP. *Journal of new century innovations*, *20*(3), 42-45.
21. Shadiyeva, G., & Kholmirzaeva, G. (2022). FAMILY BUSINESS AND ITS DEVELOPMENT. Eurasian Journal of Academic Research, 2(8), 148-151.
22. Shadieva, G., & Saidmurodov, F. (2022). DEVELOPMENT OF NATIONAL TOURISM AND THEORETICAL FOUNDATIONS OF ITS COMPETITIVENESS. Eurasian Journal of Academic Research, 2(8), 115-124.
23. Шадиева, Г. М., & Кувандиков, Ш. О. (2022). РОЛЬ СЕМЕЙНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ. Current Issues of Bio Economics and Digitalization in the Sustainable Development of Regions, 59-63.
24. Mardiyevna, S. G., & Abdusamatovich, J. J. (2022). SANOAT 4.0 KONSEPSIYASI VA UNGA TA'SIR ETUVCHI RISKLAR. Current Issues of Bio Economics and Digitalization in the Sustainable Development of Regions, 712-721.
25. Пардаев, М. Қ., & Шодиева, Г. М. (2001). Оила хўжалиги иқтисодиёти ва тадбиркорлиги. Самарқанд, СамКИ, 151.
26. Shadieva, G. M. (2022). SOCIO-ECONOMIC CONCEPT OF" FAMILY ECONOMY". Confrencea, 1(1), 239-243.
27. Шадиева, Г. М., & Садинова, Б. Б. (2022). Мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантириш йўллари.
28. Mardievna, S. G., & Zhamshedovich, K. Z. (2023). SYNERGETICS AND ITS ROLE IN SOLVING PROBLEMS OF FAMILY BUSINESS. British View, 8(1).
29. Mardievna, S. G., & Zhamshedovich, K. Z. (2023). THE ROLE OF FAMILY BUSINESS IN THE DEVELOPMENT OF THE SERVICE INDUSTRY. Thematics Journal of Commerce and Management, 7(1).
30. Шадиева, Г., & Шакирова, Ф. (2021). ИҚТИСОДИЁТНИ РАҚАМЛАШТИРИШГА ТРАНСФОРМАЦИЯЛАШУВИДА ИНТЕЛЛЕКТУАЛ МУЛКНИ РАСМИЙЛАШТИРИШНИНГ АЙРИМ МАСАЛАЛАРИ. Экономика и образование, (5), 381-384.
31. Mardievna, S. G., & Zhamshedovich, K. Z. (2023). THE ROLE OF FAMILY BUSINESS IN THE DEVELOPMENT OF THE SERVICE INDUSTRY. Thematics Journal of Commerce and Management, 7(1).
32. Шадиева, Г. М. (2022). ОИЛА ХЎЖАЛИГИ ФАРОВОНЛИГИНИ ОШИРИЩДА ОИЛАВИЙ БИЗНЕСНИНГ РОЛИ. Архив научных исследований, 2(1).
33. Shadieva, G. M., & Kulmuradova, R. (2022). THE ROLE OF FAMILY BUSINESS IN IMPROVING THE STANDARD OF LIVING AND ENSURING THE WELL-BEING OF THE POPULATION. British View, 7(4).
34. Шадиева, Г. (2021). Оила тадбиркорлигини ривожлантиришда инновацияларнинг айрим назарий жиҳатлари. Экономика и образование, (1), 121-126.

35. Shadieva, G. M., & o'g'li Isoqulov, Z. S. (2022). WAYS TO REDUCE POVERTY. Galaxy International Interdisciplinary Research Journal, 10(12), 957-962.
36. Mardiyevna, S. G., & Ugli, A. U. A. (2023). PROVIDING EMPLOYMENT OF THE POPULATION IN RURAL AREAS IN THE DIGITAL ECONOMY. Research Focus, 2(1), 7-10.
37. Pardaeva, O. M., & Shodieva, G. M. (2020). The role of family entrepreneurs in society
38. development. American Journal of Economics and Business Management, 3(5), 194-200.
39. Шадиева, Г. (2021). ОИЛА ТАДБИРКОРЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИННОВАЦИЯЛАРНИНГ АЙРИМ НАЗАРИЙ ЖИҲАТЛАРИ. Экономика и образование, (1), 121-126.
40. Shadiyeva, G., & Isoqulov, Z. (2023). NARPAY TUMANIDA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH VA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA AHOLI XOHISH ISTAKLARI. Евразийский журнал права, финансов и прикладных наук, 3(3), 169-179.
41. Мамаюнус, П., & Мардиевна, Қ. Ш. Г. (2021). Маркетинг фаолиятида қўлланиладиган ахборотлар тизими ва уларнинг таснифи. Development Issues Of Innovative Economy In The Agricultural Sector, 278.